

A vizsgára jelentkezők felhivatnak, hogy a vizsga letehetésére nyert engedélyt a vizsga kezdete előtt a bizottság elnökének bemutatassák.

Budapest, 1896. évi július 29-én.

Földmívelésügyi ministerium.

II.

Hirdetmény a folyó 1896. évben megtartandó erdőőri és vadőri szakvizsgák ügyében.

Az erdőőri szakvizsgák folyó évi október hó 19-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolczon, Kassán, Mármaros-Szigeten, Debreczenben, Kolozsvárt, Székely-Udvarhelyen, Brassóban, Nagy-Szebenben, Temesvárt, Zomborban, Pécsen és Szombathelyen, a vadőri vizsgák pedig az erdőőri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsvárt a vármegye házában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartatni.

Felhivatnak mindazok, kik az erdőőri szakvizsgát, vagy a vadőri vizsgát letenni szándékoznak, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat a vizsgák székhelyére nézve illetékes kir. erdőfelügyelőhöz nyujtsák be.

Budapesten 1896. évi augusztus hó 11.-én

Földmívelésügyi m. kir. minister.

A millennáris országos erdészeti gyűlés előkészítése.

Az 1896. évi országos erdészeti gyűlés előkészítésére kiküldött bizottság 1896. évi július hó 18.-án tartott gyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Dr. Bedő Albert elnök, Arató Gyula, Horváth Sándor, Kallina Károly, Péch Kálmán és Soltz Gyula bizottsági tagok.

Vadas Jenő és Csibý Lőrincz bizottsági tagok a selmecz-

bányai erdőakadémián épen folyamatban levő vizsgák miatt meg nem jelenhetvén, elmaradásukat kimentették.

Elnök a gyűlést megnyitván, felkéri a bizottság előadóját, Horváth Sándor egyesületi titkárt a tárgyalásra előkészített ügyek előterjesztésére.

1. Előadó bejelenti, hogy a meghívás a gyűlésre úgy, amint az a rendes évi közgyűlések alkalmakor történni szokott, az egyesület részéről már megtörtént; kíváncsnak látszik azonban, hogy az előkészítő bizottság részéről azok a köz. erd. bizottsági elnökök, kik a kopárok beerdősítésének kérdésében hozzájuk intézett kérésre helyi bizottságot alakítottak s a szóban levő kérdés tárgyalásának előkészítésében tevékeny részt vettek s az ügy iránti érdeklődésüket ezzel kifejezésre juttatták, a helyi bizottságok tagjaival együtt az orsz. erdészeti gyűlésre külön is meghívassanak.

A javaslat azzal a megjegyzéssel, hogy a meghívókat az orsz. erdészeti gyűlés előkészítő bizottsága a nyert felhatalmazás alapján az Orsz. Erdészeti Egyesület nevében fogja az illető bizottsági elnökökhöz intézni, elfogadtatott.

2. Előadó bejelenti, hogy az Erdészeti Lapok június havi (VI.) füzetében az orsz. erdészeti gyűlésen megjelenni szándékozók számára a vasuti kedvezményekre s a többes lakásokra vonatkozólag kellő tájékoztatás adatott, s az illetők a szükséges bejelentések megtételére határidő kitűzése mellett felhivattak. — Tudomásul vétetett.

3. Előadó bejelenti, hogy magánértesülése szerint a horvát erdészeti egyesület is részt kíván venni nagyobb számú tagjával az orsz. erdészeti gyűlésen. Az Orsz. Erdészeti Egyesület a testvéregyletet külön meghívta már a gyűlésre s akkor értesítette, hogy a tagoknak mennél nagyobb számban való megjelenését örömmel fogadja. Magán uton a titkár azt is kijelentette egy érdeklődő előtt, hogy a gyűlés előkészítő bizottsága a tagok elhelyezéséről is készséggel gondoskodni fog, ha a bejelentés megtörténik. Félreértések kikerülése végett megjegyezte egyszersmind azt is, hogy a horvát erdészeti egyesület, mint az Orsz. Erd. Egyesület tagja képviselője által a kebli ügyek tárgyalásában is részt vehet, de természetesen csak egy szavazattal. — Tudomásul vétetett.

4. A gyűlésen résztvevők elhelyezése kerülvén szóba, előadó

bejelenti, hogy Arató bizottsági tag a Szemere-utczai többes lakást megtekintette s megfelelőnek találta s egyszersmind a vállalatnál lakások lefoglalása iránt az előzetes lépéseket megtette. — Tudomásul vétetett.

5. Az orsz. erdészeti gyűlésen résztvevő vidékiek és idegenek fogadására, a szükséges tájékozások megadására, valamint az illetőknek a kiállítás területén való vezetésére külön fogadó bizottság alakittatik, melynek elnökévé Kallin a Károly, előadójává Arató Gyula biz. tagok jelöltetnek ki, tagjaiul pedig a Budapesten lakó egyesületi tagok közül felkéretnek: Almásy Andor, Bartha Gyula, Kugler Lajos, Rochlitz Dezső, Zachár István, Levitzky Albert, Schmidt Károly, Bereczky Gyula, Nagy Vincze, Berendi Béla, Kozma István, Lágler Gyula, Doroszlay Gábor, Bécsy Dezső, Almásy István, Hammersberg Géza, Draskovich József, Tóth Miklós Tichi Kálmán, Jankó Sándor, Balogh Ernő, Bund Károly, Ondrus Gyula és De Pottere Gerard egyesületi tagok a földmivelésügyi ministerium erdészeti főosztályának tisztikarából, továbbá Galambos Béla és Kodolányi Gyula egyesületi tagok a vallás- és közoktatásügyi ministerium erdészeti osztályának tisztikarából és végül Vadászffy Jenő és Ocsárd Károly Budapesten lakó egyesületi tagok.

6. Előadó előterjesztésére elhatározott, hogy az „Österreichischer Reichs-Forstverein“, a „Böhmischer Forstverein“, a „Mährisch-Schlesischer Forstverein“ és a „Galizischer Forstverein“, mely rokon egyesületekkel az Orsz. Erdészeti Egyesület több ízben érintkezésben állott, az orsz. erdészeti gyűlésre az egyesület nevében az előkészítő bizottság által szintén meghivassanak. A megjelenők fogadásáról, tájékoztatásáról s különösen a kiállítás területén való kalauzolásáról a fogadó bizottság lesz hivatva gondoskodni.

7. A gyűlésen résztvevők számára, egymásnak felismerése céljából ötös tölgylevél csokorral ellátott jelvény készítendő az egyesület költségén. A jelvényt a fogadó bizottság osztja szét, mely bizottságnak tagjai számára a jelvények zöld szalaggal láthatók el. A jelvény megrendelésével Arató Gy. biz. tag bízott meg.

8. Horváth S. előadó mult gyűlésen nyert megbízatásának megfelelően, előterjeszti véleményét a legutóbbi gazdakongresszus végrehajtó-bizottságának az erdei legeltetés s a székelyföldi faipar

ügyében hozott kongresszusi határozatok támogatása érdekében az Orsz. Erdészeti Egyesülethez intézett megkeresése felől. — Az előterjesztett vélemény tárgyalás alá vétetvén, elhatároztatott, hogy a szóban lévő ügyre nézve az egyesület igazgató választmányához az orsz. erdészeti gyűlés előkészítő bizottságának részéről a következő vélemény terjesztetik elő:

Tekintetes Igazgató választmány!

Mult évi december hó 2-án tartott ülésében megbizni méltóztatott, hogy az 1895-ben lefolyt III. országos gazdakongresszus végrehajtó bizottságának 1895. évi november hó 28.-án az országos erdészeti egyesülethez intézett megkeresését megfontolás tárgyává téve, a továbbiakra nézve javaslatot tegyünk.

Ebben a megkeresésben a végrehajtó bizottság különösen a székely kivándorlás kérdésének tárgyalása rendjén hozott következő két, erdészeti szempontokat is érintő határozatra hívja fel az egyesület figyelmét:

„1. az állattenyésztés ügyének hathatósabb előmozdítása végett az erdőségekről felvett üzemtervek, az egyes községek közbirtokosságainak esetről-esetre beadott kérésére, az illetékes törvényhatóság helybenhagyó határozata alapján évről-évre olykép módosítandók, hogy az erdőterületnek felvett legelők és legelőrészek az erdei kezelés alul kivétessenek, a beerdősült, de legelőnek felvett területek pedig, mint erdők vétessenek kezelés alá. Oly felnőtt erdőkben és erdőrészekben, melyekben a legeltetés nagyobb kárt nem okoz, a legeltetés el ne tiltassék;“

„2. a határszéli székely-föld gazdag erdőségeiben levő fáinak feldolgozott állapotban való piacra vitele érdekében minél több faipari vállalat felvirágzása előmozdítandó. A hegységekben lévő vas, réz, só, petróleum stb. ásványok feldolgozására keletkező vállalatok támogatandók s minél több ily vállalat és gyár keletkezése előmozdítandó.“

Ezen határozatokkal szemben javaslatunk az, hogy az országos erdészeti egyesület a megkeresést egyszerűen vegye tudomásul és a következő okoknál fogva se az egyik, se a másik határozat érdekében ne tegyen lépéseket.

Az első határozat szövege ugyan kissé homályos, mind a mellett kétségtelen, hogy az arra a feltevésre van alapítva, hogy

az erdőtörvény 17. §-ának hatálya az olyan földterületekre is kiterjesztetett, a melyek azelőtt legelők voltak, vagyis hogy az erdőtörvény alapján olyan területek is erdőgazdasági művelésre és üzemterv szerint való kezelésre köteleztetnek, a melyek tulajdonképpen nem képeznek erdőt. És másfelől fel van tételezve ebben a határozatban az is, hogy az üzemterv szerint kezelt erdőkben még ott sem engedtetik meg a legeltetés gyakorlása, a hol az kárral nem járhat.

Mind a két feltevés határozottan téves, s ennél fogva nézeztünk szerint az országos erdészeti egyesület, mely a törvény végrehajtását kezdettől fogva éber figyelemmel kísérte s az előbbi feltevéseknek éppen az ellenkezőjéről szerzett meggyőződést, azt nem támogathatja.

Miután az erdőtörvény maga nem írja körül, hogy a végrehajtás szempontjából mi tekintendő erdőnek, vagyis hogy a törvény hatálya mely földterületekre terjesztendő ki, az életbeléptetéskor köztudomás szerint az az elv szolgált zsinórmértékül, hogy a törvény hatálya alá csak azok a földterületek vonandók be, a melyek tényleg erdő jellegével bírnak. A legelőket tehát még akkor sem kellett az eljáró közegeknek az erdők közé sorozni, ha azok fekvésük és talajuk minőségénél fogva észszerűen csak erdőgazdasági művelésre voltak állandóan alkalmasak. Csak ha már annyira meg voltak az ilyen legelők rongálva, hogy a rajtuk keletkezett vízmosások, kőgörgöttek stb. az alattuk fekvő mivelt területekre is veszélyessékké váltak, kellett őket a beerdősítésre kijelölni, a törvénynek erre vonatkozó külön rendelkezése szerint.

Igaz ugyan, hogy ennek a helyes és kétségtől meg nem támadható elvnek az alkalmazása kezdetben sok nehézséggel járt, a mennyiben a hitellekkönyvek és kataszteri munkálatok, melyeknek adatait az erdők összeírásánál és az erdőtörzskönyvek elkészítésénél alapul kellett elfogadni, a művelési ágak tekintetében sok hibát tartalmaztak, de ezeknek a helyrehozására mindenkinek mód nyújtott az által, hogy a törzskönyvek első tervezetei közszemlére tétettek ki s a felszólamlások méltányos figyelemben részesítették.

Maradtak ugyan még ekkor is itt-ott hibák a törzskönyvekben, főleg a miatt, mert igen sok birtokos nem törődött a dolog-

gal, de baj még ebből sem származott az illetőkre nézve, mert a helyesbítés módja a törzskönyvek összeállítása után sem záratott el senkitől, ellenkezőleg az első foku erdőrendészeti hatóságok szigorúan utasítottak, hogy a méltányos felszólamlásokat mindig kellő figyelemben részesítsék, sőt az észlelt hibák kiigazítása iránt felszólalás nélkül is megtegyék a lépéseket.

Az tehát a mit a határozat első részében követel, megtörtént már régen mindenütt, tehát a Székelyföldön is és ha szükség lesz rá, meg fog történni ezentul is, a nélkül, hogy e végből bármiféle mozgalmat kellene indítani. De nincs szükség mozgalmat indítani az erdei legeltetés kérdésében sem, mert a ki a viszonyokat ismeri, annak tudnia is kell, hogy a törvény végrehajtása ebben a tekintetben is igazságos és méltányos. A dolog ugyanis tényleg úgy áll, hogy az erdei legeltetés, — gyakran a tulajdonképeni erdőgazdasági érdekek által kijelölt határokon túl is, — mindenütt megengedtetik, a hol az nagyobb károkat az erdőben nem idézhet elő. Elégge bizonyítja ezt már maga az a tény, hogy az állam kezelése alatt álló mintegy 2.000,000 holdnyi községi, urbéres és közbirtokossági erdőből alig 700,000 hold vagyis az egész területnek alig 35⁰/₀-a áll tilalom alatt.

A Székelyföldön pedig épenséggel nem lehet oka panaszra a birtokosságnak, mert itt az arány még kedvezőbb a marhatenyészésre nézve.

A földmivelésügyi ministerium által közzétett hiteles adatok szerint ugyanis Csik vármegyében mindössze 17⁰/₀-a, Háromszéken 24⁰/₀-a, Udvarhely vármegyében 15⁰/₀ az összes községi és közbirtokossági erdőknek áll ez idő szerint tilalom alatt. Ezekben a vármegyékben tehát legfeljebb csak az bánthatja a nép kellően fel nem világosított rétegeit, hogy a vágások és fiatalosok, melyekben a legtöbb és legszebb fűnövés van, ujabban szigorúan el vannak zárva a legelő marha elől. Ezt a tilalmat azonban, bármily zugolódással és bármily mozgalommal szemben is feltétlenül fenn kell tartani, mert az engedékenységgel itt egyenlő lenne az erdőkultura teljes feladásával s a szóban forgó vármegyékben, hol a földterület nagy része feltétlenül az erdőgazdasági művelésre van utalva, végeredményében mindenesetre a lakosság anyagi romlására vezetne.

A mi pedig a második határozatot illeti, annak csak akkor lehetne esetleg jelentőséget tulajdonítani, ha egyszerűen az utakat és módokat is megjelölné, melyekkel a székelyföld faiparát emelni lehetne. Általános óhajtképpen azonban egyszerűen csak hangoztatni azt, hogy a székely-földön minél több faipari vállalat felvirágzását kell elősegíteni, teljesen felesleges, mert annak hasznos és szükséges voltát úgy is tudja és elismeri mindenki, a ki tájékozással bír a felől, hogy a székely-föld milyen nagy terjedelmű és nagy értékű erdőkkel bír még ma is.

Ezért részünkről abban a nézetben vagyunk, hogy az országos erdészeti egyesület ezt a határozatot is egyszerűen tudomásul veheti.

Budapest, 1896. július hó 18.-án.

Horváth Sándor,
előadó.

Bedő Albert,
elnök.

9. Horváth Sándor előadó a felmerülő költségek kiutalványozására felhatalmazást kér, ami számára a bizottság részéről megadatik.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

K. m. f.

Arató Gyula
biz. tag, jegyzőkönyvvezető.

Dr. Bedő Albert.
biz. elnök.

Különfélék.

Apró luczcsemetéket ne ültessünk napos oldalon, friss vágásban, hol a csak imént megkopaszított területen a talajt vastag korhadékon és mohán kívül más takaró nem borítja, mert a siker várakozásunkat nem fogja kielégíteni.

Tudjuk, hogy a lucznak életfeltétele az üde talaj, mely védve van minden körülmények közt a kiszáradástól.

Tudjuk, hogy az apró — mondjuk két éves —